

**ОБЕДИНЕНО
УЧИЛИЩЕ
СВ. ИВАН РИЛСКИ**

село Червенци
община Вълчи дол, област Варна
тел.: 0877765539
e-mail: info-400119@edu.mon.bg
ou_iv.rilski@abv.bg

Утвърдил:.....
Явор Неделчев

ПРОГРАМА ПО
ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И
ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ
ЗА 2023/2024 ГОДИНА

*Програмата е приета от Педагогическия съвет на
проведено заседание с протокол № 1/15.09.2023 г.
и утвърдена със заповед на директора №РД
38/16.09.2023г.*

1. Цели на програмата

1. Да ангажира „свободното” време на учениците в училище по жизнено важни за тях въпроси, които в една или друга степен не се изучават по учебните предмети от учебния план.

2. Да се формира у учениците гражданско съзнание и граждански добродетели, знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина, умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

3. Учениците да придобият знания за различни аспекти на здравето-здравословния начин на живот; сексуалните взаимоотношения и евентуалните последици от тях; наркотичните вещества, индивидуалните и социални последици от тяхната употреба и рисковото поведение като цяло.

4. Да се формира у учениците положително отношение към личното здраве, собствената индивидуалност, самостоятелния информиран и отговорен избор.

5. Формиране на ценностна система у учениците, която да доведе до отговорно поведение към околната среда, разумно използване на природните ресурси, до изграждането на екологична и здравна култура.

6. Учениците да усвоят разнообразни социални умения, свързани с общуването, етикецията, вземане на решения, устояване на натиск, справяне с емоциите, решаване на конфликти и проблеми, поемане на отговорност за собственото поведение.

7. Разглежданите проблеми в учебната програма да провокират интереса на учениците, което от своя страна да спомогне за тяхното задържане в училище и да гарантира опазването на живота и здравето им.

II. Очаквани резултати

1. Активно участие на учениците в дискусии и беседи на различни тематики, които са свързани с жизнено важни за тях въпроси.
2. Да обясняват влиянието на групата, приятелите и съучениците върху личния избор и поведението им
3. Да се доразвият у учениците поредица от личностни качества като: умения за общуване, предприемачество, дисциплина, поемане на отговорност и умения за вземане на правилните решения.
4. Да дефинират основните права на детето и дават примери за документи, институции и организации, които ги гарантират
5. Осъзнават ролята на медиите и глобалната мрежа в обществения живот
6. Разбират опазването на околната среда като стратегия за оцеляването и развитие на човечеството
7. Описват и обясняват физическите и личностни промени, които настъпват в процеса на порастването и промените в очакванията на околните, свързани с тях.
8. Предпазване на учениците от употреба на психично активни вещества и вземане на отговорни решения.
9. Придобиване на здравна култура и култура на хранене.
10. Придобиване на сексуална култура, Предпазване от полово преносими болести и изграждане на умения за отговорно поведение към избора на сексуален партньор.
11. Приобщаване на учениците към националните и общочовешки ценности.
12. Подготовка на учениците за активно участие в обществения живот.

III. Теми по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование:

Здравно образование:

1. Здравото като ценност и качество на живота
2. Изкуството да сме здрави
3. Храни се разумно
  - 3.1. „Режим на хранене” ,
  - 3.2. „ Зравословна храна”
  - 3.3. „ Хранителни разстройства-анорексия, булимия, преяждане”.
4. Храната- приятел или враг
5. Промени в моето тяло
  - 5.1. промени, свързани с пубертета
6. Интимност и интимни отношения
7. Болести предавани по полов път
8. ХИВ и СПИН-какво трябва да знаем?
9. Методи на контрацепция
10. Наркотиците-илюзия, страдание, престъпност
11. Не на тютюнопушенето
12. Вредата от алкохола
13. Личната хигиена
14. Пубертет – какво да знаем?
15. Физиологични промени
16. Хигиена на половата система
17. Ранни бракове-опасности
18. Насилието в училище
19. Домашно насилие
20. Начини да се защитим

Гражданско образование:

1. Медиите и глобалната мрежа в обществения живот.
2. Права на детето-документи, институции, организации, които ги гарантират
3. Етническа, религиозна и езикова принадлежност
4. Пристрастяване към хазартни игри, интернет
5. Не на агресията и насилието
6. Действия при бедствия, аварии и катастрофи
7. Отговорност и самостоятелност
8. Етикеция, култура на поведение на обществено място
9. Кавалерството днес
10. Празници и ритуали
11. Опасностите които ни дебнат днес
12. Свободното време и хоби
13. Суеверия
14. Секти –
  - 14.1. „Методи на сектите и травми нанесени от тях”

- 14.2 „ Как да разпознаем сектата”
15. Малолетни, непълнолетни и пълнолетни- права и задължения.
16. Държавно управление на Р. България
- 17.Права на човека-избирателно право в Р. България
- 18.Демократично общество
- 19.Политика и власт
- 20.Личностно развитие
21. Конфликти в училище. Приятелски натиск
- 22.Моите родители
- 23.Семейна среда
24. Какво е приятел?
- 25.Видове приятелства
- 26.Какво е любов? Как да я познаем?
27. Ценностна система. Видове ценности
28. Образователна система в България

Екологично образование:

- 1.Потребление и отпадъци
  - 1.1.човешкото всекидневие-източници на замърсяване
  - 1.2.видове отпадъци-битови,производствени,строителни и др.
- 2.Видове замърсявания на околната среда-последивици
- 3.Правила за съхранение и работа с опасни вещества и смеси
4. Водата-
  - 2.1.„Водата - природен ресурс”
  - 2.2. „Водата –основен фактор за живот”
- 5.Биологично разнообразие
  - 3.1.намаляване и изчезване на определени видове
  - 3.2.браконьерство
- 6.Категории защитени територии
- 7.Общество и околна среда
- 8.Енергия и климат
- 9.Енергоспестяващи източници
10. Екологични проблеми – природни бедствия
- 11.Разделно събиране на отпадъци .Рециклиране.

Интеркултурно образование:

- 1.Културни идентичности
- 2.Културна осъзнатост
- 3.Толерантност
- 4.Културни различия
- 5.Интеркултурни отношения
- 6.Конфликти в мултикултурна среда

7. Да приемем различия до нас, защото и ние сме различни от него
8. Аз и другите
9. Светът на младите
10. Проблеми с приятелите
11. Общуване с връстниците
12. Идентичност
13. Моята личност и моят свят
14. Сътрудничество между различните култури

IV. Обяснителни бележки

1. Всяка тема от програмата може да бъде разгледана в 2 или 3 учебни часа със съответни подтеми.
2. Учителят сам ще прецени темата подходяща за съответния клас като се има предвид възрастта на учениците и техния интерес към отделен проблем..
3. Обучението по учебната програма дава пълна свобода на заместващия учител да избере формите и методите на работа за подходящата тема.
4. Да няма дублиране на теми от учебната програма за един и същи клас.
5. Взетата тема се нанася в дневника от заместващия учител в съответния „свободен” за деня учебен час и се полага и подпис. Срещу учебния предмет се записва- гражданско образование или здравно образование.
6. Обучението по учебната програма не предполага вписване на цифрови оценки. Оценката от участието на учениците е само качествена.
7. Контрол по изпълнение на учебната програма ще се осъществява от директора на училището.